

SEGURETAT

Els gratacels catalans estan fets a prova de foc?

Els experts troben mancances en la llei espanyola, però valoren la seguretat dels gratacels moderns

P.J. ARMENGOU
BARCELONA

Les causes de l'incendi de l'edifici Grenfell de Londres dimecres passat encara no estan clares. El que sí que se sap, però, és que el foc es va propagar ràpidament per la façana de l'edifici i que el revestiment instal·lat recentment hi va col·laborar. ¿Podria passar alguna cosa semblant a Catalunya? Carles Noguera, cap de la secció de prevenció operativa dels Bombers de la Generalitat, considera que "és altament improbable que passi en un edifici nou", però que en els vells "dependria del revestiment que tinguin".

La normativa que regula a Espanya les mesures de prevenció d'incendis és el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE). El decret fixa, entre altres coses, les exigències antiincendis que han de complir els edificis: els sistemes d'evacuació, els mètodes

per evitar que l'edifici caigui, les característiques ignífugues dels materials interiors i exteriors de l'edifici, la instal·lació de ruixadors o alarmes...

El CTE no té efecte retroactiu i només s'aplica a edificis construïts després de la seva aprovació, el 2006. També afecta edificis més antics que facin modificacions importants o un canvi d'ús, com ara passar d'oficines a habitatges. Noguera no té coneixement de cap gratacel o edifici antic de Barcelona que presenti problemes semblants als de Londres, però tampoc pot descartar-ho. "No podem pretendre que un edifici construït fa 40 anys compleixi la normativa actual de manera automàtica", reflexiona.

Les mancances de la llei

Per a la responsable del Laboratori del Foc de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Ana María Lacasta, la propagació del foc a través de les façanes no és patrimoni

Materials
La normativa espanyola és massa laxa amb els revestiments

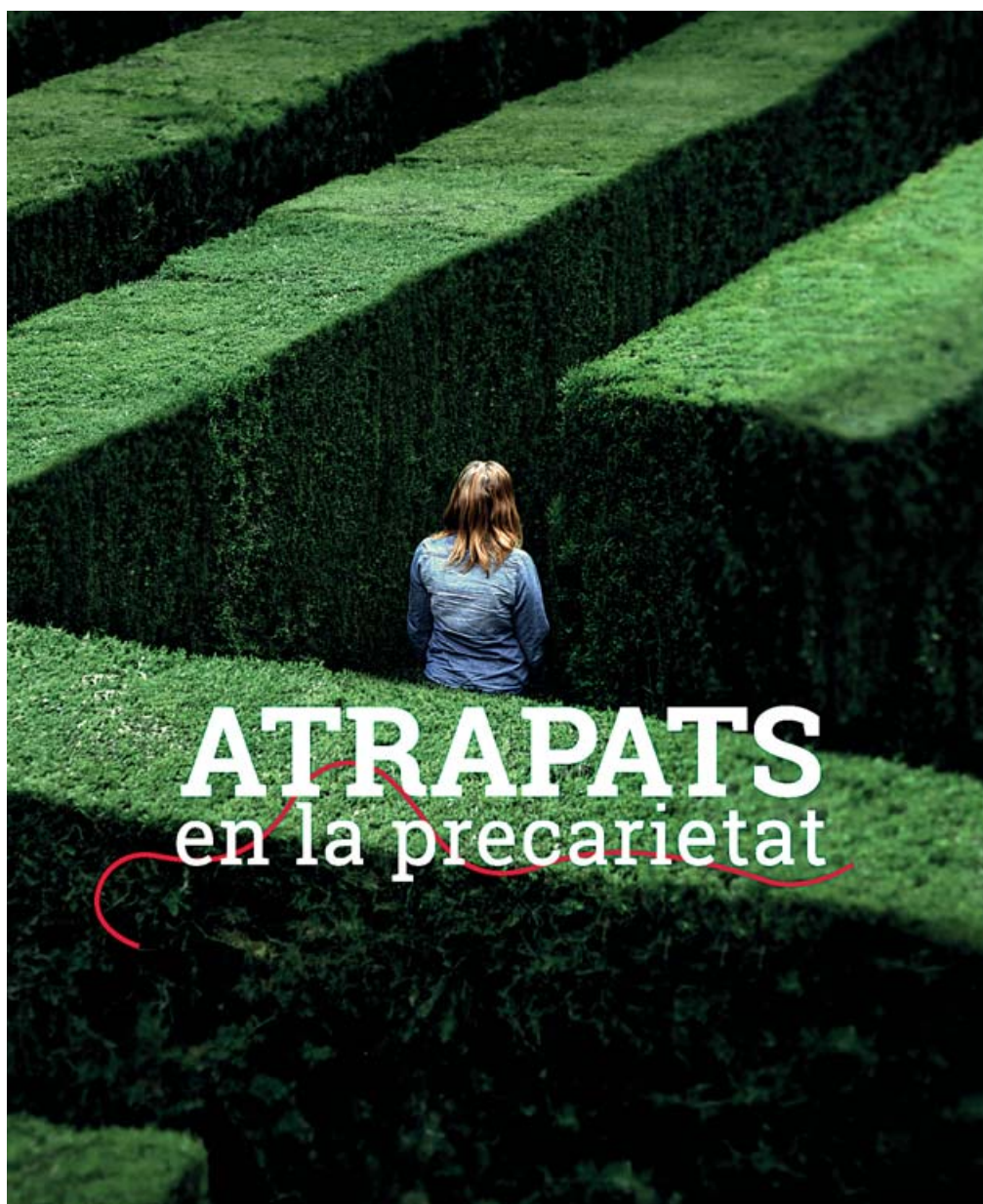
exclusiu dels edificis vells. L'experta explica que l'actual regulació permet, per exemple, col·locar en qualsevol edifici un aïllament tèrmic que contingui algun material que no sigui resistent al foc. L'única condició és que estigui cobert per una capa suficientment gruixuda d'un material ignífug. Lacasta adverteix, però, que "si el revestiment falla, pot calar-se foc al material inferior". Per a la professora de la UPC, la normativa espanyola "hauria de millorar", ja que és "poc estricta amb el material dels revestiments".

L'article científic "Propagación exterior de incendios en edificios" (2014) va més enllà i assegura que a Espanya no existeix cap norma adequada pel que fa a la propagació del foc en façanes. En declaracions a l'ARA, el seu coautor, Alberto Diego, assegura que els mètodes d'assaig que s'exigeixen per als materials constructius no són adequats a les característiques d'un incendi en una façana perquè "s'apliquen per a interiors i les condicions a la façana de l'edifici són molt diferents".

Alberto Diego, que és especialista en protecció contra incendis de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya (ITeC), considera que "no n'hi ha prou seguint la normativa". La fesonomia d'una façana, el clima i altres factors són condicionants importants a tenir en compte.

Jordi Roher, cap de qualitat del producte a l'ITeC, recorda que "no

L'any 1993 un incendi va destruir quatre plantes d'un gratacel de la barcelonina plaça de Gal·la Placídia. O. TARRIDA

Estem cridats a ser comunitat per ajudar les persones més vulnerables.
Dona'ls un fil d'esperança.

COL·LABORA

CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

93 112 70 10

ES12 2100 0965 5102 0001 0269

www.caritas.barcelona

CÀRITAS DIOCESANA DE TERRASSA

ES98 2100 5000 5802 0007 8034

CÀRITAS DIOCESANA DE SANT FELIU

ES65 2100 5000 5802 0004 2738

 Caritas
Diocesana de
Barcelona

es poden donar receptes tancades”, i considera que “cada cas ha de generar el paquet idoni”. Alberto Diego considera que “la protecció contra incendis és un tema complex” però que hi ha “productes, solucions tècniques, coneixement i eines per fer les coses bé; el problema és que pot encarrir el cost de l’edifici”.

Montserrat Vilardaga, arquitecta i responsable de l’Oficina Consultora Tècnica del Col·legi d’Arquitectes de Catalunya (COAC), reconeix que l’ús de materials com els poliuretans (que cremen) és molt comú, i que, en ocasions, materials més resistents com les llanes minerals s’utilitzen menys pel seu preu. L’arquitecta, però, insisteix a recordar que les mesures antiincendis no només impliquen els materials o les façanes.

Més enllà del revestiment

Vilardaga explica que el disseny de l’edifici és clau en la seva resposta davant del foc. Les sortides, les escales o la ventilació són vitals en cas d’incendi. Entre els elements més importants, a més del revestiment, Vilardaga destaca la compartimentació. La llei catalana és especialment estricta en aquest aspecte i obliga que, en edificis especialment alts, hi hagi elements constructius que tallin el foc a cada planta.

El sotsinspector dels Bombers, Carles Noguera, indica que “Catalunya té una regulació més avançada i estricta que Espanya” i recorda

que “és d’obligada aplicació des de l’any 2012”. Vilardaga indica també que la llei exigeix que les escales no s’omplin de fum, que hi hagi ruixadors a tots els edificis de més de 50 metres (a Espanya és per als de més de 80) i altres factors que condicionen el disseny d’edificis per protegir l’estructura i els que són dins del foc. “La normativa és molt clara en temes d’evacuació”, explica Vilardaga, que afegeix que “Barcelona ha sigut pionera a nivell estatal en mesures antiincendis”.

Jordi Roher, de l’ITeC, recorda que “la protecció contra incendis té molts fronts” i que les mesures de seguretat impliquen moltes persones i aspectes de l’edifici. Alberto Diego indica que “també és fonamental instal·lar correctament els productes a l’obra” i que “no tan sols cal que els fabricants facin bé la seva part i els arquitectes/enginyers dissenyin correctament l’estratègia, sinó que la posada en obra ha de ser impecable”.

Carles Noguera recorda la importància de saber com reaccionar davant d’un incendi i lamenta la falta d’informació que sovint tenen els ciutadans. En aquest sentit, recorda Noguera, els Bombers ofereixen assessorament i formacions a empreses. Especialment si es tracta de gratacels. És el cas, entre d’altres, de la Torre Agbar, que ha fet cursos de formació als seus treballadors per reaccionar en cas d’incendi. —

VII FESTIVAL DE
LLEGENDES
DE CATALUNYA

1 i 2 de juliol 2017
Sant Martí de Tous

www.llegendes.cat

amb el suport de:

AJUNTAMENT
DE SANT MARTÍ DE TOUS

Diputació
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

col·laboració especial:

mitjans de comunicació:

CATALUNYA
RÀDIO

VilaWeb

Ràdio
Igualada
103.2 FM

ara.cat